

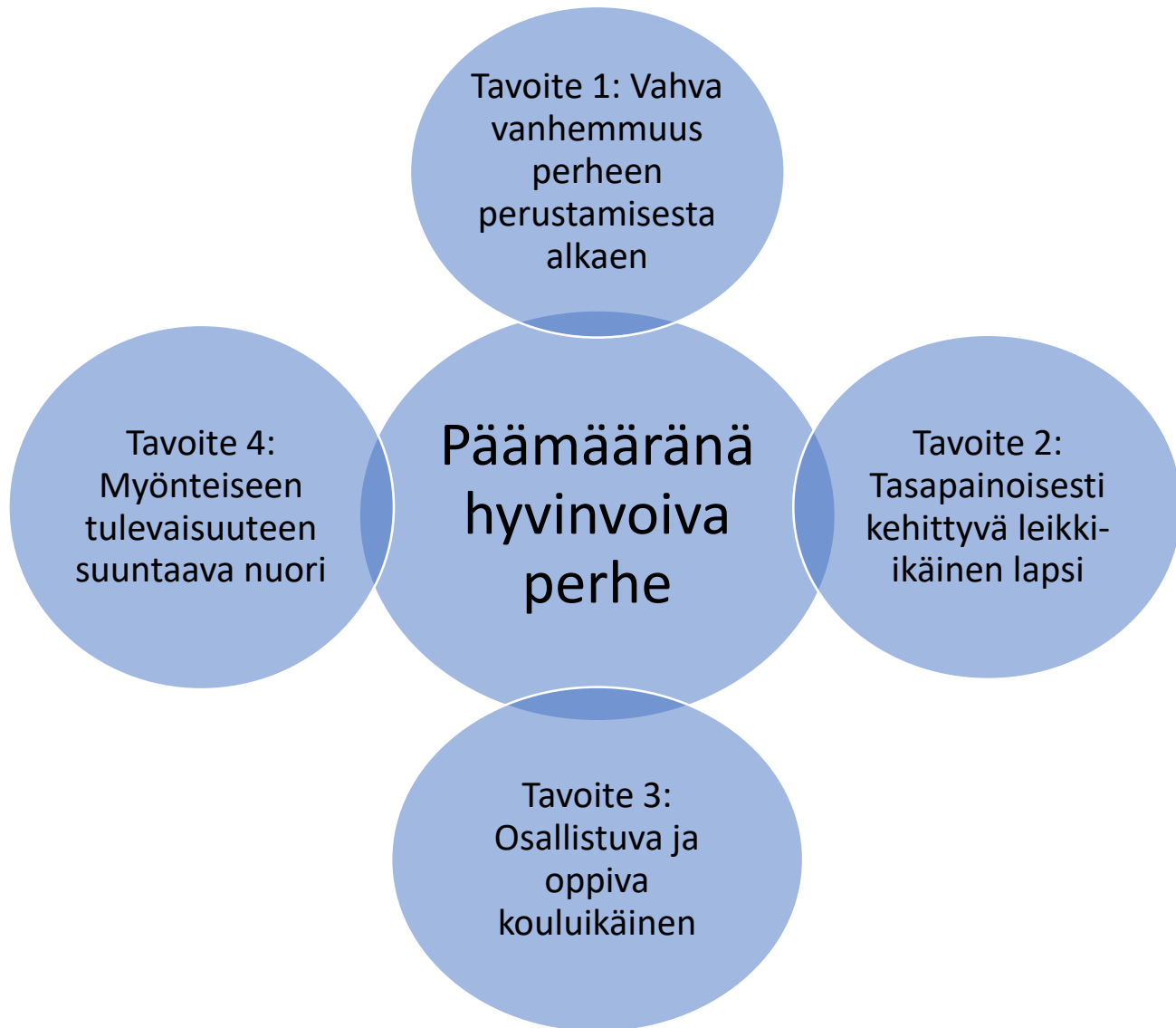
LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMA

2022

Karkkilan kaupunki
Vihdin kunta
Perusturvakuntayhtymä Karviainen

*Lasten ja nuorten
hyvinvointisuunnitelma
(lastensuojelulaki 12 §)
laaditaan lasten ja nuorten
hyvinvoinnin edistämiseksi
sekä lastensuojelun
järjestämiseksi ja
kehittämiseksi.*

Suunnitelman tulee sisältää (lastensuojelulaki §12) suunnittelukaudelta tiedot:

- 1) lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta;
- 2) lasten ja nuorten hyvinvointia edistävistä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista;
- 3) lastensuojelun tarpeesta kunnassa;
- 4) lastensuojeluun varattavista voimavaroista;
- 5) lastensuojelulain mukaisten tehtävien hoitamiseksi käytettävissä olevasta lastensuojelun palvelujärjestelmästä;
- 6) yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä; sekä
- 7) suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta.

- Suunnitelman sisältö on laaja-alainen ja koskee lapsen ja nuoren kasvuoloja, niiden epäkohtien ehkäisemistä, vanhemmuuden tukea sekä lasten ja nuorten palveluja.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa 2022 on tehty näkyväksi kolmannen sektorin toimijoiden tärkeä osuus perheiden hyvinvoinnin edistämisessä.
- Suunnitelman laadinnassa on keskitytty yhteistyössä löytämään lasten ja perheiden hyvinvoinnin kannalta keskeisiä ja konkreettisia toimia, joita kunnat, kuntayhtymä, seurakunnat ja kolmannen sektorin toimijat toteuttavat.
- **Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain kuntien hyvinvointikertomuksen seurannan yhteydessä.** Kehittämistoimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoreilla.

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMA

2022

Karkkilan kaupunki
Vihdin kunta
Perusturvakuntayhtymä Karviainen

*Laajaan
hyvinvointikertomukseen ja
-suunnitelmaan 2021-2025
nostetut ikäryhmittäiset
tavoitteet on avattu
yksityiskohtaisempina
kehittämistoimenpiteinä*

*Lasten ja nuorten
hyvinvointisuunnitelmassa
2022*

**LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS JA -SUUNNITELMA
2021-2025**

VARHAISKASVATUSIKÄISTEN, KOULUIKÄISTEN JA NUORTEN HYVINVOINTI

Koronakriisin seurauksena tuen ja palveluiden tarve on kasvanut. Vaikka koronakriisin pitkäaikaisvaikutuksia ei voida vielä tarkasti määrittää, on ennustettavissa, että kriisin negatiiviset vaikutukset kohdistuvat erityisesti niihin lapsiin, nuoriin ja perheisiin, jotka ovat jo ennestään olleet haavoittuvassa asemassa yhteiskunnassa.

Kunnassa on tunnistettava ne lapset ja nuoret, joiden hyvinvoinnin turvaamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tällaisia ryhmiä ovat esimerkiksi:

- perheet, joiden toimeentuloa kriisi on heikentänyt,
- erityistä tukea tarvitsevat lapset ja nuoret
- ne lapset ja nuoret, joiden perheissä on mielenterveys- tai päihdeongelmia.
- poikkeusajat ovat kuormittaneet myös vanhempia, mikä lisää vanhemmuuden tuen tarvetta.

Jotta pandemia-ajan heijastusvaikutukset varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja nuorisotyössä jäävät mahdollisimman vähäisiksi ja lyhytaikaisiksi, panostetaan erityisesti heikoimmassa asemassa olevien lasten ja nuorten oikea-aikaiseen tukemiseen.

Monipuolisilla toimenpiteillä ja oppilashuollollisilla tukitoimilla varmistetaan, että lasten kehitys ja oppiminen eivät pitkittyneiden poissaolojen vuoksi vaarannu eivätkä koulupudokkuus, koulupoissaolot ja syrjäytyminen lisääny.

Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta ennaltaehkäisevä päihdekasvatus on moniammatillista, kaikkien toimijoiden yhteistä työtä, jolla tuetaan vanhemmuutta ja ennaltaehkäistään nuorten päihteidenkäyttöä ja syrjäytymistä.

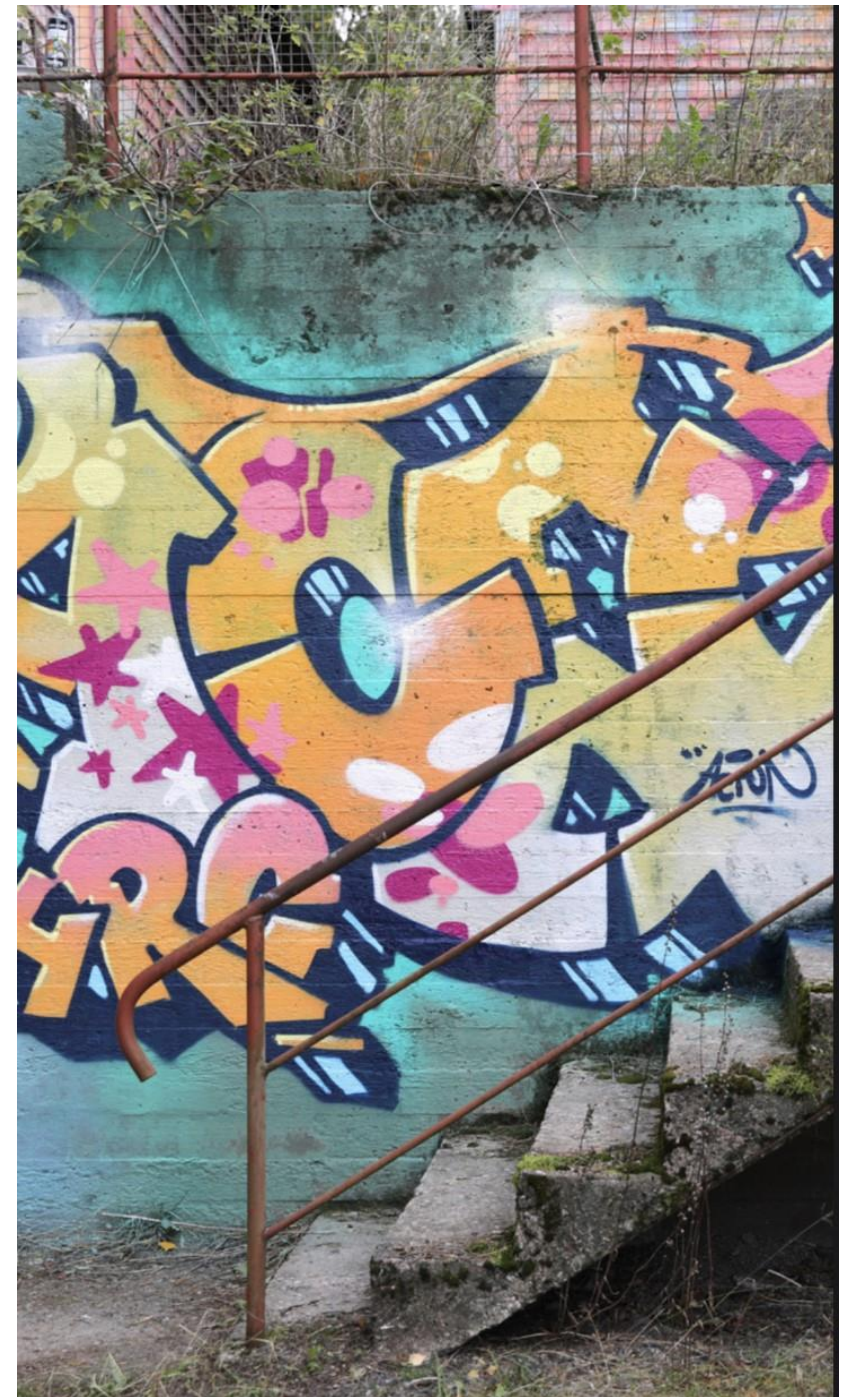
VARHAISKASVATUSIKÄISTEN, KOULUIKÄISTEN JA NUORTEN NYKYTILANNE

Lastensuojelun avohuollon asiakkaina olevien lasten ja nuorten osuuden nousu Vihdissä on jatkunut vuonna 2020 ja on puoli-toistakertainen Uudenmaan keskiarvoon nähden. Lastensuojeluilmoituksen kohteena olleiden lasten osuuden nousu Vihdissä on kääntynyt vuonna 2020 hieman laskuun, mutta on edelleen yli Uudenmaan keskiarvon.

Lastenpsykiatrian käyntimäärät ovat Vihdissä vähentyneet mutta nuorisopsykiatrian käyntimäärät kasvaneet vuonna 2020 ja ovat kokonaisuudessa merkittävästi korkeammat kuin koko maassa, Uudellamaalla tai verrokkikunnissa.

KouluKunnossa- hankkeen kautta Vihdin 7.-luokkalaisille tehtiin keväällä 2021 hyvinvointiin liittyvä kysely. Kyselyyn osallistui hankekunnissa (7 kuntaa ja kaupunkia Länsi-Uudeltamaalta) yhteensä 12 koulua ja 965 nuorta. Vihdissä vastaajia oli 311. Mitattavat hyvinvoinnin osa-alueet olivat oppiminen, ihmissuhteet, osallisuus, terveys ja turvallisuus. Vihdin 7.-luokkalaisten tulokset olivat kaikilla mitatuilla indikaattoreilla heikkomat kuin hankekuntien keskiarvoon verrattuna.

Lukuvuonna 2020–2021 perusopetuksen 7.–9. vuosiluokkien oppilaista 11,8 % oli pitkittyneitä poissaoloja, ja 5.–6. vuosiluokkien oppilaista niitä oli 7,7 %.

TAVOITTEET: VARHAISKASVATUSIKÄISTEN, KOULUIKÄISTEN JA NUORTEN HYVINVOINTI

Varhaiskasvatusikäisten hyvinvointi:

1. Tuen oikea-aikaisuus ja saavutettavuus (Pandemia-ajan jälkihoidon huomioiminen)

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI
<p>Tuen oikea-aikaisuus: Lapsi saa oikea-aikaisesti tarvitsemaansa tukea ja vanhemmat vahvistusta omaan vanhemmuuteensa.</p> <p>Läheisverkostolla ja muilla arjen verkostoilla sekä peruspalveluilla on tärkeä merkitys perheiden hyvinvoinnin kannalta.</p> <p>Vanhempien tuki erotilanteissa</p> <p>Digitaalisten palvelujen kehittäminen</p>	<p>Perhekeskustoimintaa kehitetään ja yhtenä keskeisenä osa-alueena on kohtaamispaikka-toiminta. (vertaistuki)</p> <p>Perhevalmennuksia kehitetään edelleen.</p> <p>Sosiaaliohjaajien jalkautumisesta varhaiskasvatuksen yksiköihin on saatu hyviä kokemuksia ja toimintaa jatketaan.</p> <p>Esiopetuksessa toteutetaan hyväksi todettua 6 askelta kouluun toimintamallia.</p> <p>SIB-hankkeen avulla tuetaan vakavassa syrjäytymisvaarassa olevia pikkulapsiperheitä. Perheet ohjautuvat toimintaan neuvolan kautta.</p> <p>Avoliittolain mukaisen sovittelutoiminnan kehittäminen</p>	<p>Kunnan varhaiskasvatuspalvelut</p> <p>Karviainen: Perhekeskus</p>	<p>Sotkanet ja hyvinvointi-/terveyskyselyt, varhaiskasvatuksen osallistumisaste, kuntalaisille suunnattu kysely palveluista (asiakaskokemukset)</p> <p>Neuvolan laajojen terveys-tarkastusten peittävyys</p> <p>SIB (pitkäaikaisseuranta)</p>

TAVOITTEET: VARHAISKASVATUSIKÄISTEN, KOULUIKÄISTEN JA NUORTEN HYVINVOINTI

Kouluikäisten hyvinvointi:

1) Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen kouluissa

2) Tuen oikea-aikaisuus ja oikeanlainen tuki

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen kouluissa	Kiusaamisen ja yksinäisyyden ehkäiseminen Harrastetakuu, koulukerho- ja harrastustoiminta	Kunnan opetus- ja hyvinvointipalvelut (opiskeluhoolto ja nuorisopalvelut) Karviainen	Sotkanetin tilastot Kouluterveyskysely
Tuen oikea-aikaisuus ja oikeanlainen tuki	Opiskeluhoollon toimivuus ja suunnitelman laatiminen	Karviainen: Perhekeskus	Koulu kuntoon -hankkeen kautta teetetty toukokuun 2021 aikana hyvinvointikysely kaikille kunnan 7.-luokkalaisille oppilaille, 8.- ja 9.-luokkalaisilla kouluterveyskysely, koulupoissaolojen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	L-U Sote ja erikoissairaanhoidon järjestää koulutusta lasten ja nuorten mielenterveysongelmiin, IPC-menetelmä masennuksen hoitoon sekä Cool Kids-hoitomenetelmä ahdistuksen hoitoon.		Oppivelvollisuuden laajeneminen > päättötodistuksen saaminen, pudokkaiden seuranta (uusi Valpas-järjestelmä)
Ennaltaehkäisevä päihdekasvatustyö	Opetuspalvelut pilotoi Back2-School-interventiota, jonka avulla vähennetään koulupoissaoloja. Yhteistyössä moniammatillinen päihdevalistustyö: vanhempainillat, Haltuun-tunnit	Sivistystoimi, seurakunta, poliisi, Karviaisen perhekeskus	Laittomien huumeiden käyttö Asennemuutos huumeisiin suhtautumisessa (THL/kouluterveyskysely)

TAVOITTEET: VARHAISKASVATUSIKÄISTEN, KOULUIKÄISTEN JA NUORTEN HYVINVOINTI

Nuorten hyvinvointi:

1. Nuorten kokonaishyvinvoinnin tukeminen, osallisuuden vahvistaminen, palveluiden hyvä saavutettavuus ja laadukkuus

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI
Yksinäisyyden ehkäiseminen, psyykkiseen hyvinvointiin panostaminen, kuormittuneisuuden ja ahdistuneisuuden vähentäminen	Kunnallisella nuorisotyöllä on sekä palveluja tuottava että koordinoiva rooli: yhteistyö eri julkisten sekä kolmannen sektorien toimijoiden kanssa on keskeistä. Nuorten kouluttautuminen sekä työllistyminen vahvistavat yhteiskuntaan kuulumista.	Kunnan nuorisopalvelut	Sotkanet Kouluterveyskysely Valtakunnallinen nuorisobarometri Asiakaskokemukset / nuorille suunnatut kyselyt
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	Toimiviin palveluihin satsaaminen; nuorisotilatoiminta, etsivä nuorisotyö ja verkkonuorisotyö Kesäleirit, Haltuun-tunnit (päihdekasvatustyö) Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittäminen hankeavustuksella Jalkautuva työ nuorten pariin Nuorisovaltuusto-toiminta Ankkuritoiminta ICP- ja Cool Kids -koulutukset	Karviainen: Perhekeskus	Lasten- ja nuorisopsykiatrian käyntimäärät (Sotkanet)

Tavoite	Toimenpiteitä	Vastuutaho
Vahva vanhemmuus	Perhevalmennus	Äitiys- ja lastenneuvola ja psykologi
	Lapset SIB: tukevaa vanhemmuutta vauvan odotusajasta lähtien	Karviainen
	Psykologi- ja terapiapalvelujen jalkautuminen	Karviaisen terapia- ja psykologipalvelut
	Vanhemmuusvalmennus 6kk ikäisten lasten vanhemmille	Äitiys- ja lastenneuvola
	Perhesosiaalityön jalkautuminen varhaiskasvatukseen	Varhaiskasvatus ja Karviaisen lapsiperheiden palvelut
	Avoperheneuvolatoiminta	Karviaisen perheneuvola
	Yhteiset vanhempainillat (neuvola, päiväkodit, perheiden tukipalvelut)	Varhaiskasvatus ja Karviaisen
	Eroauttaminen, sovittelutoiminta	Karviaisen perheneuvola, perheoikeudelliset palvelut, Perheasiainneuvottelukeskus
	Vanhemmuuden tuen ryhmätoiminta (covid19-rajoitus)	Karviaisen perheneuvola ja Seurakunta
	Muu ryhmätoiminta	Perheneuvola, shl-mukaiset toimijat, sekä nepsyvalmentajat sekä kunnista että Karviaisesta, Vihdin Kriisikeskus Vanhemmuuden tukiryhmächat
	Asiakasohjaus 3. sektorin palveluiden piiriin	Yhteistyössä kunnat ja Karviainen

Tasapainoisesti kehittyvä leikki-ikäinen	Oikea-aikainen ja kattava ohjaus tarvittaviin palveluihin	Kaikki toimijat
	Kohtaamispaikkatoiminta	Etsivä nuorisotyö Kaikki toimijat Kunta, järjestöt, yhdistykset, seurakunnat, laajasti eri toimijat
	Pedagogiset painopistealueet: Leikin ja liikunnan pedagoginen merkitys lapsen kasvuille, kehitykselle ja oppimiselle sekä tunte- ja vuorovaikutustaitojen kehittymiselle Lasten osallisuuden lisääminen pienryhmätoimintaa hyödyntäen	Varhaiskasvatus Seurakunta
	Tunnetaitoryhmät	Varhaiskasvatus, perheneuvola, terapia- ja psykologipalvelut
Osallistuva ja oppiva koululainen	Sosiaalityön ja perheneuvolan konsultaatiot päiväkodeihin ja kouluihin	Perheiden sosiaalipalvelut, perheneuvola
	Palveluiden yhteensovittaminen	Kaikki toimijat
	Kohtaamispaikkatoiminta	Kunta, järjestöt, yhdistykset, seurakunnat, laajasti eri toimijat
	Kuusi askelta kouluun ja neljä askelta koulussa	Varhaiskasvatus ja opetus
	Koulupoissaoloihin puuttumisen yhteinen malli, ennaltaehkäisyn keinot ja B2S -interventiot	Opetus, Karviaisen tukipalvelut
	Positiivinen cv	Opiskelijahuolto
	Ope Poppanen	Opetus
	Hoidolliset-pedagogiset pienryhmät	Yhteistyö koulut ja Karviaisen: hope-sairaanhoidajat ja koulut
	Yhteisöllisen oppilashuoltotyön kehittäminen	Kaikki toimijat

	Harrastetakuu	Sivistystoimi
	Palveluiden yhteensovittaminen	Kaikki toimijat
	Koulunuorisotyö	Nuorisopalvelut
	Ahdistuksen hallinnan ryhmätoiminta	Karviaisen psykologit
	Yksilöllisten opetussuunnitelmien käyttö kaikissa opiskeluvaiheissa	Opetus
	Oppilaskunnat, nuorisovaltuusto, kesätyösetelit, talotoimikunnat, osallistava budjetointi	Nuorisopalvelut
	Koulunkäyntiä tukeva työ (esim. kerhot)	Kunnat, SRK ja 3.sektori
	Haltuun ja Selvä juttu - päihdekasvatustunnit	SRK, nuorisopalvelut Kouluterveyden-huolto
	Kohtaamispaikkatoiminta	Kunta, järjestöt, yhdistykset, seurakunnat, laajasti eri toimijat
Myönteiseen tulevaisuuteen suuntautuva nuori	Oppilaskunnat, nuorisovaltuusto, kesätyösetelit, talotoimikunnat, osallistava budjetointi	Nuorisopalvelut
	Kutsuntatarkastukset – riski- nuorten seulonta ja tukeminen	Opiskeluterveydenhuolto, Etsivä nuorisotyö
	HYKS-varhain OPS IPC- ja CoolKids menetelmät	Erikoissairaanhoido, Karviaisen, kunnat
	Palveluiden yhteensovittaminen	Kaikki toimijat
	Nuorten ohjaaminen palveluihin	Etsivä nuorisotyö, Kaikki toimijat
	Koulunuorisotyö, nuorisotilatoiminta, pop up -nuorisotyö	Nuorisopalvelut
	Kohtaamispaikkatoiminta	Kunta, järjestöt, yhdistykset, seurakunnat, laajasti eri toimijat

Tulevaisuus

- Esityksen mukaan lastensuojelulain §12 mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma tehtäisiin jatkossa sekä kunnassa että alueellisesti hyvinvointialueella.
- Suunnitelmat olisivat osa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 ja 7 §:ssä säädettyjä kunnan ja hyvinvointialueen hyvinvointikertomusta ja –suunnitelmaa.
- Kunnat ovat jo tällä hetkellä laatineet lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmat. **Jatkossa kunnan lasten hyvinvointisuunnitelma kattaisi kuntaan jäävät toiminnot ja hyvinvointialueen alueellinen suunnitelma hyvinvointialueen palvelut.**
- Hyvinvointialueen tulisi yhteen sovittaa alueensa suunnitelmat toimivaksi kokonaisuudeksi. Suunnitelmia laadittaessa kunnan ja hyvinvointialueen olisi tehtävä **yhteistyötä** siten kuin terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain mainituissa pykälissä tarkemmin säädetään.